

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی

سعید غفاری¹

مهتاب نجفی²

1391/05/25

دریافت:

تاریخ

تاریخ پذیرش: 1391/10/04

چکیده

هدف: با توجه به اهمیت روزافزون مجلات در ارتباطات علمی و پیدایش قالب الکترونیکی مجلات، هدف پژوهش حاضر بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی است.

روش پژوهش: پژوهش حاضر از نوع کاربردی می‌باشد و از روش تحقیق پیمایشی - توصیفی در آن استفاده شده است. داده‌ها از طریق پرسشنامه جمع‌آوری شد. جامعه پژوهش شامل 3528 نفر می‌باشد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد دانشجویان در مقایسه بین مجلات، از مجلات الکترونیکی بیشتر استفاده می‌کنند. به این ترتیب 113 نفر (32/6%) درصد از مجلات چاپی فارسی و 232 نفر (67/4%) درصد از مجلات الکترونیکی استفاده می‌کنند، در مجموع مجلات الکترونیکی در حد زیاد و مجلات چاپی فارسی در حد متوسط نیازهای اطلاعاتی دانشجویان را برآورده می‌سازند.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد تعداد 81 نفر (25/1%) درصد از دانشجویان دلیل عمده عدم استفاده از مجلات الکترونیکی را نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و تعداد 38 نفر (11/8%) درصد نگراندن دوره آموزشی در استفاده از پایگاه‌ها دانسته‌اند. مهمترین انگیزه دانشجویان در استفاده از مجلات الکترونیکی و چاپی، کسب اطلاعات تخصصی، تألیف و ترجمه کتاب، مقاله و انجام طرح‌های پژوهشی است.

واژه‌های کلیدی: مجلات چاپی فارسی، مجلات الکترونیکی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، دانشگاه آزاد اسلامی قزوین.

مقدمه

¹ - استاد و عضو هیأت علمی گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه پیام نور قم
Ghaffari130@yahoo.com

² - دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه آزاد اسلامی همدان،
کارمند دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی

پیشرفت هر علمی بر پایه تجربه و تحقیق بنیان نهاده شده است و در این جریان کتابخانه‌ها به عنوان محل انتخاب، دریافت، نگهداری و طبقه بندی آثار و اسناد علمی نقش مهمی را ایفا می کنند. (Jamshidipour، Bigdeli، 2002). امروزه با توجه به افزایش سرسام آور و سریع تولید آثار نوشته های علمی، شمار مقالات علمی رقمی نجومی را نشان می دهد. از طرفی نیز مشکلات تهیه مجلات علمی و دسترسی به اطلاعات بازاریابی و بهره گیری از اطلاعات در کتابخانه‌ها همواره مانع مهمی در جهت همگامی با دنیای علم بوده است. با ظهور اولین مجله علمی (Journal Philosophical des scavans)، در سال 1665 و چند ماه بعد دوّمین مجله (Transactions of the royal society)، رسانه ای جدید در ارتباطات علمی پدید آمد که بعد از گذشت بیش از سه قرن، هنوز هم در تولید و انتقال دانش نقش محوری دارد. کتابخانه‌ها برای دسترسی آسان کاربران به منابع اطلاعاتی موجود در مجله‌های علمی، هزینه‌های هنگفتی را متحمل می شوند و به شکل جدی در جستجوی جایگزینی هایی برای این نوع منبع هستند، بسیاری از کتابخانه‌های دنیا به دلیل مشکلات مالی، ظهور فناوری‌های جدید و انتخاب سیاست تازه دسترسی به منابع اطلاعاتی، اشتراک پاره‌ای از مجله‌های چاپی خود را قطع کرده و به جای آن از مجلات الکترونیکی استفاده می کنند. امروزه جدیدترین یافته‌های علمی را بیشتر در مجلات تخصصی می توان یافت. کمتر رشته تخصصی در دنیا وجود دارد که نشریه یا نشریات خاص خود را منتشر نکند و کمتر پژوهشگری را می توان بی نیاز از مطالعه مستمر مجلات تخصصی خویش تصور کرد (Mansourian، 2008). پیدایش قالب الکترونیکی منابع و همزیستی فعلی آن با قالب چاپی، مدت زمان کوتاهی است که فکر پایان منابع چاپی در اندیشه‌ها جای گرفته است (Ritchie and Genoni، 2007، نقل شده در Fahimifar، 2008). در حال حاضر بسیاری از سازمان‌ها و دانشگاه‌ها به دلایل مختلفی اشتراک تعدادی از مجلات چاپی را متوقف ساخته و در جریان مجموعه سازی به دلایلی از جمله سرعت انتشار³، هزینه تولید⁴، مالکیت و ذخیره سازی⁵، دسترسی و جستجو، تجهیزات و آموزش‌های تخصصی به انتخاب و اشتراک مجلات الکترونیکی تمایل بیشتری نشان می دهند (AminPour، 2007). منابع الکترونیکی از دهه 1990 به وجود آمدند و با سرعتی چشمگیر در حال رشد هستند. برخی ویژگی‌های منابع الکترونیکی باعث شده است که کاربران به استفاده از این منابع توجه خاصی نشان دهند (Lee، 2002) نقل شده در (Rostamigome، 2008). امروزه منابع الکترونیکی به ویژه پایگاه‌های مجلات تمام متن الکترونیکی، بخش مهم و روبه رشد منابع کتابخانه‌های دانشگاهی را تشکیل می دهند. البته بر خلاف مجلات چاپی، کتابخانه‌ها با

³.Publication speed

⁴. Interactivity

⁵.Cost of producing

فراهم آوری مجلات الکترونیکی مالکیت محتوا را به دست نمی آورند، بلکه تنها مجوز استفاده را برای مدت زمان معین در اختیار می گیرند. در این میان کتابخانه‌های دانشگاهی به عنوان یکی از ارکان مهم تحقیق و پژوهش جایگاه ویژه ای دارند، هم اکنون کتابخانه‌های دانشگاهی ایران همزمان با اشتراک مجلات چاپی، با ارائه پایگاه‌های تمام متن مجلات الکترونیکی تلاش می کنند تا جدیدترین اطلاعات علمی را در اختیار دانشجویان قرار دهند. دانشگاه آزاد اسلامی قزوین نیز یکی از دانشگاه‌های آزاد در کشور است که بسیار به این مسئله اهمیت داده و سعی در تهیه بهترین مجلات تخصصی و علمی و همچنین ارائه پایگاه‌های الکترونیکی نموده است.

و یکی از اهداف تأمین چنین مجموعه‌ای فراهم آوردن زمینه مناسب برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی به منظور دسترسی آسان آنها به آخرین اطلاعات تخصصی می باشد حال با توجه به این مسائل، این سؤال مطرح می شود که آیا مجلات چاپی فارسی و الکترونیکی کتابخانه دانشگاه آزاد اسلامی قزوین در راستای دستیابی به اهداف تحقیقاتی و پژوهشی جوابگوی نیازهای دانشجویان تحصیلات تکمیلی می باشد؟

احمدزاده (Ahmadzade, 2007) در مقاله‌ای تحت عنوان میزان استفاده از مجلات لاتین کتابخانه هنر و تعیین مجلات هسته به این نتیجه دست یافتند که میزان پاسخگویی نشریات ادواری موجود به نیازهای پژوهشی مراجعان 49/3 درصد، استفاده اساتید و دانشجویان از تصاویر نشریات غیرفارسی 70/6 % و از مقالات آنها 29/4 درصد بوده است.

معرف زاده، عبدالله زاده، بیگدلی (Moarefzade, Ablollahzade, Bigdeli, 2010) در مقاله‌ای تحت عنوان تحلیل و مقایسه میزان استفاده اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده علوم پزشکی شیراز از مجلات الکترونیکی و چاپی به این نتیجه دست یافتند که استادان و دانشجویان از مجلات الکترونیکی در حد زیاد و از مجلات چاپی در حد متوسط استفاده می کنند و اطلاعات روزآمد باعث شد آنان از مجلات الکترونیکی بیشتر استفاده کنند و از 79/7 درصد آنان مجلات الکترونیکی را جایگزین مناسبی برای مجلات چاپی بدانند دیلون و هان (Dillon & Hahn, 2004) به یک بررسی وسیع بر روی تمام اعضای هیأت علمی و نمونه‌هایی از دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه مریلند پرداختند. یافته‌های این پژوهش نشان می دهد که حدود نیمی از اعضای هیأت علمی حداقل یک بار در ماه از مجلات الکترونیکی استفاده می کنند، در حالی که 31 درصد از این اعضای هیأت علمی، هرگز از مجلات الکترونیکی استفاده نکرده‌اند و این به دلیل عدم آشنایی آنها نسبت به مجلات الکترونیکی و اشتراک شخصی مجلات چاپی بوده است. اعضای هیأت علمی راحتی دسترسی، قابلیت جست و جو و امکانات پیوند فرامتن را از مزایای مجلات الکترونیکی دانسته

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی

اند. آنها همچنین نسبت به کیفیت تصاویر و دسترسی به محتوای کامل مجلات نگران هستند.

دیلکو، گوتلیب (Dilevko & Gottlieb, 2002) در مقاله خود بیان کردند که میزان استفاده دانشجویان از منابع الکترونیکی افزایش یافته است، طبق نظرات کتابداران دانشگاهی مراجعه دانشجویان به کتابخانه‌ها کاهش یافته است. البته 54/1 درصد از دانشجویان بیان کردند که برای دستیابی به اطلاعات درجه اول به منابع چاپی مراجعه می‌کنند. در حالی که 47 درصد، مجلات چاپی را به عنوان منابع اطلاعاتی برگزیده‌اند. آنها به این نتیجه رسیدند که هر چند دانشجویان برای انجام تکالیف پژوهشی خود، بیشتر از منابع الکترونیکی استفاده می‌کنند، اما کتاب‌ها و مجلات چاپی به دلیل دسترس پذیری همیشگی و کیفیت بالای متون، نقش مهمی را در تولید اطلاعات علمی بر عهده دارند. از نتیجه این تحقیق می‌توان دریافت که در حالی که سال‌ها پیش درباره جامعه بدون کاغذ بحث می‌شد و پیدایش این جامعه خطری برای کتابخانه‌ها تلقی می‌گردید، اما کتابخانه‌ها کماکان به حیات خود ادامه داده‌اند و منابع چاپی موجود در آنها مورد استفاده قرار می‌گیرد، اما از طرفی باید به این نکته توجه داشت که در دنیای اطلاعاتی و پیچیده امروز، صرف زمان بیشتر به معنی صرف هزینه افزون‌تر است و باید پذیرفت که محمل‌های اطلاعاتی جدید می‌توانند هر چه سریع‌تر کاربران را به اطلاعات مورد نیاز آنها برسانند.

کینگ، مونتگومری (King & Montgomery, 2002) در مقاله‌ای به بررسی تأثیر مجموعه مجلات الکترونیکی بر اعضای هیأت علمی و دانشجویان دوره‌های دکترا پرداختند. این پژوهش نشان می‌داد که 70/3 درصد از اعضای هیأت علمی از مجلات الکترونیکی و 13/5 درصد از مجلات چاپی استفاده می‌کردند. 76/9 درصد از دانشجویان دوه دکترا از مجلات الکترونیکی و 11/5 درصد نیز از مجلات چاپی استفاده می‌کردند. 80 درصد مقالاتی که 5 سال یا کمتر از عمرشان می‌گذشت توسط کتابخانه⁶ در قالب الکترونیکی ارائه می‌شدند، در حالی که 45 درصد از مقالاتی که بالای 5 سال عمر داشتند در قالب الکترونیکی وجود داشتند. همچنان که ملاحظه می‌شود میزان استفاده از مجلات الکترونیکی سیر صعودی دارد.

هدف اصلی این پژوهش آشنایی با میزان بهره‌وری از مجلات چاپی فارسی و الکترونیکی و دستیابی به شیوه‌های مناسب کاربردی جهت استفاده بهینه دانشجویان تحصیلات تکمیلی، است که شامل اهداف فرعی زیر می‌باشد:

⁶.Library

- شناسایی اولویت دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین در استفاده از قالب مجلات چاپی فارسی یا مجلات الکترونیکی؛

- شناسایی عوامل بازدارنده در استفاده بهینه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین از مجلات چاپی فارسی و مجلات الکترونیکی؛

- شناسایی میزان برآورده شدن نیازهای اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین توسط مجلات چاپی فارسی و مجلات الکترونیکی.

بدین ترتیب سؤالات پژوهشی نیز شامل:

1. مهمترین انگیزه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین از جستجوی اطلاعات در مجلات چاپی فارسی و مجلات الکترونیکی چیست؟

2. عوامل بازدارنده و دلایل عدم استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین از پایگاه مجلات الکترونیکی چیست؟

3. چه درصدی از جامعه مورد مطالعه از مجله چاپی فارسی و الکترونیکی موجود در دانشگاه خود استفاده می‌کنند؟

4. نحوه دسترسی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین به مجلات چاپی و الکترونیکی چگونه است؟

5. دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین چگونه از تغییرات ارائه شده در مجلات الکترونیکی مطلع می‌شوند؟

6. آیا دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین در استفاده از مجلات الکترونیکی به آموزش نیاز دارند؟

فرضیه زیر را می‌توان برای این پژوهش مورد بررسی قرار داد:

بین میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی می‌باشد و از روش تحقیق پیمایشی - توصیفی در آن استفاده شده است. داده‌ها از طریق پرسشنامه جمع‌آوری شد. جامعه پژوهش شامل دانشجویان تحصیلات تکمیلی این دانشگاه قزوین می‌باشند که تعداد کل دانشجویان (3528) نفر هستند. که از این بین به 400 نفر از دانشجویان تحصیلات تکمیلی به صورت تصادفی پرسشنامه داده شد که پس از توزیع پرسشنامه تعداد 350 عدد پرسشنامه جمع‌آوری شد. این پرسشنامه شامل 3 بخش می‌باشد بخش اول سؤالات مربوط به اطلاعات فردی شامل جنسیت، سن، سطح تحصیلات و بخش دوم پرسش‌های تکمیلی و بخش سوم مربوط به پرسش‌ها یا گزاره‌ها هستند که سؤالات بسته در زمینه

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی

میزان آشنایی با مجلات الکترونیکی و چاپی، اهمیت، ارجحیت، استفاده و میزان برآورده شدن نیازهای اطلاعاتی توسط هر یک از مجلات الکترونیکی و چاپی و همچنین میزان مهارت پاسخ‌گویان، آشنایی با پایگاه‌ها، سطح نیاز به آموزش، دلایل عدم استفاده بهینه از مجلات الکترونیکی و چاپی و نگرش پاسخ‌گویان در مورد جایگزینی مجلات الکترونیکی به جای مجلات چاپی می‌باشند. برای سنجش میزان استفاده پاسخ‌گویان از مجلات الکترونیکی و چاپی از طیف لیکرت استفاده شده است. از آنجا که در تحقیقات کمی دقت ابزار سنجش (طیف) از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، برای این منظور پایایی و روایی طیف‌ها باید بررسی گردد. برای تعیین روایی طیف از آزمون سازگاری درونی طیف استفاده شده است. این آزمون بر این فرض استوار است که آزمون کلی (جمع نمره طیف) موضوع مورد بررسی را می‌سنجد و اگر گویه‌ای رابطه معنی‌دار با جمع نمره طیف داشته باشد، آن گویه موضوع مورد بررسی را می‌سنجد، اما اگر گویه‌ای رابطه معنی‌دار با جمع نمره طیف نداشته باشد، آن گویه موضوع مورد بررسی را نمی‌سنجد و باید حذف شود. همچنین برای تعیین پایایی طیف از ضریب آلفای کرونباخ با استفاده از نرم افزار **Spss** استفاده شده که ضریب آلفای کرونباخ 92% درصد می‌باشد. برای تجزیه و تحلیل یافته‌ها ابتدا داده‌ها از طریق نرم‌افزار **SPSS17** به رایانه منتقل گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها در دو بخش آمار توصیفی و آمار استنباطی صورت گرفته است. در بخش آمار توصیفی از جداول فراوانی، شاخص‌های وضعی مثل میانگین استفاده شده است. در بخش آمار استنباطی برخی متغیرها که در سطح سنجش ترتیبی هستند از آزمون‌هایی مثل آزمون فریدمن در این زمینه استفاده گردید. همچنین آزمون فریدمن معادل آزمون اندازه‌گیری مکرر در آزمون پارامتری است. آزمون کای دو، آزمون دیگری است که در این تحقیق مورد استفاده قرار گرفته است.

یافته های پژوهش

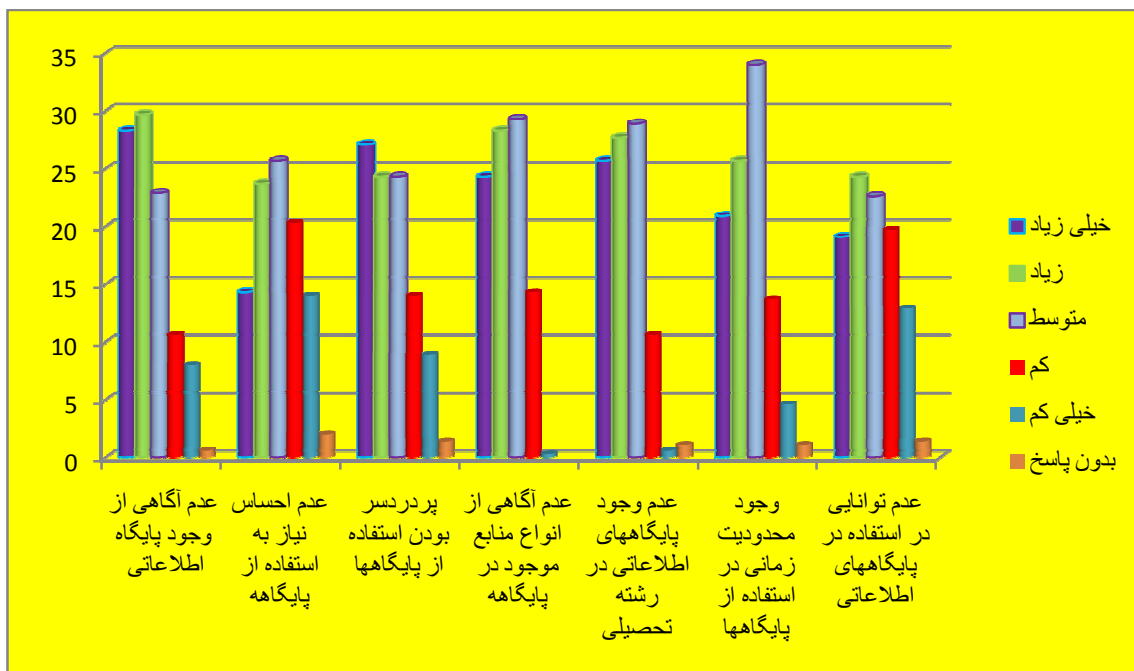
سؤال 1- شناسایی اولویت دانشجویان در استفاده از قالب مجلات چاپی فارسی یا مجلات الکترونیکی

ردیف	قالب	فراوانی	درصد
1	مجلات چاپی	113	32/6
2	مجلات الکترونیکی	234	72/4
3	جمع	350	100

جدول 1. توزیع فراوانی شناسایی اولویت دانشجویان در استفاده از قالب مجلات چاپی فارسی یا مجلات الکترونیکی

بر اساس جدول 1، تعداد 113 نفر از مجلات چاپی و تعداد 234 نفر مجلات الکترونیکی، تعداد 3 نفر بدون پاسخ می‌باشند که به ترتیب معادل 32.3%، 66.9%، 9% می‌باشند.

سؤال 2- عوامل بازدارنده در استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی

نمودار (2). توزیع فراوانی عوامل بازدارنده در استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی از پایگاه‌های اطلاعاتی

بر اساس نمودار 2، در عدم آگاهی از وجود پایگاه اطلاعاتی، تعداد 99 نفر خیلی زیاد، تعداد 104 نفر زیاد، تعداد 80 نفر متوسط، تعداد 37 نفر کم، تعداد 28 نفر خیلی کم، تعداد 2 نفر بدون پاسخ می‌باشند که به ترتیب معادل 28.3%، 29.7%، 22.9%، 10.6%، 8.0%، 6% می‌باشند. در عدم احساس نیاز به استفاده از پایگاهها، تعداد 50 نفر خیلی زیاد، تعداد 83 نفر زیاد، تعداد 90 نفر متوسط، تعداد 71 نفر کم، تعداد 49 نفر خیلی کم، تعداد 7 نفر بدون پاسخ می‌باشند که به ترتیب معادل 14.3%، 23.7%، 25.7%، 20.3%، 14.9%، 2.0% می‌باشند. در پردردسر بودن استفاده از پایگاهها، تعداد 95 نفر خیلی زیاد، تعداد 85 نفر زیاد، تعداد 85 نفر متوسط، تعداد 49 نفر کم، تعداد 31 نفر خیلی کم، تعداد 5 نفر

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی

بدون پاسخ می باشند که به ترتیب معادل 27.1، 24.3، 24.3، 14.0، 8.9، 1.4 می باشند. در عدم آگاهی از انواع منابع موجود در پایگاه‌ها، تعداد 85 نفر خیلی زیاد، تعداد 99 نفر زیاد، تعداد 102 نفر متوسط، تعداد 50 نفر کم، تعداد 13 نفر خیلی کم، تعداد 1 نفر بدون پاسخ می باشند که به ترتیب معادل 24.3، 28.3، 29.1، 14.3، 3.7، 3 می باشند. در عدم وجود پایگاه‌های اطلاعاتی در رشته تحصیلی، تعداد 90 نفر خیلی زیاد، تعداد 97 نفر زیاد، تعداد 101 نفر متوسط، تعداد 37 نفر کم، تعداد 21 نفر خیلی کم، تعداد 4 نفر بدون پاسخ می باشند که به ترتیب معادل 25.7، 27.7، 28.9، 10.6، 6.0، 1.1 می باشند. در وجود محدودیت زمانی در استفاده از پایگاه‌ها، تعداد 73 نفر خیلی زیاد، تعداد 90 نفر زیاد، تعداد 119 نفر متوسط، تعداد 48 نفر کم، تعداد 16 نفر خیلی کم، تعداد 4 نفر بدون پاسخ می باشند که به ترتیب معادل 20.9، 25.7، 34.0، 13.7، 4.6، 1.1 می باشند. در عدم توانایی در استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی، تعداد 67 نفر خیلی زیاد، تعداد 85 نفر زیاد، تعداد 79 نفر متوسط، تعداد 69 نفر کم، تعداد 45 نفر خیلی کم، تعداد 5 نفر بدون پاسخ می باشند که به ترتیب معادل 19.1، 24.3، 22.6، 19.7، 12.9، 1.4 می باشند.

سؤال 3- برآورده شدن نیازهای اطلاعاتی از طریق مجلات الکترونیکی

ردیف	کیفیت	فراوانی	درصد
1	خیلی زیاد	32	9/1
2	زیاد	86	24/6
3	متوسط	115	32/9
4	کم	58	16/6
5	خیلی کم	48	13/7
6	بدون پاسخ	11	3/1
7	جمع	350	100

جدول (3). توزیع فراوانی برآورده شده نیازهای اطلاعاتی دانشجویان تحصیلات تکمیلی از طریق مجلات الکترونیکی

بر اساس جدول 3، تعداد 32 نفر خیلی زیاد، تعداد 86 نفر زیاد، تعداد 115 نفر متوسط، تعداد 58 نفر کم، تعداد 48 نفر خیلی کم، تعداد 11 نفر بدون پاسخ می باشد که به ترتیب معادل 9.1، 24.6، 32.9، 16.6، 13.7، 3.1 می باشند.

سؤال 4- انگیزه استفاده از مجلات چاپی و الکترونیکی

ردیف	انگیزه	فراوانی	درصد
1	کسب اطلاعات تخصصی	167	47/7
2	آمادگی برای تدریس	13	3/7
3	تالیف و ترجمه کتاب و مقاله	52	14/9
4	شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی	11	3/1
5	انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف	27	7/7
6	برگزاری و شرکت در کارگاه‌های آموزشی	4	1/1
7	کسب اطلاعات تخصصی و آمادگی برای تدریس	6	1/7
8	کسب اطلاعات تخصصی و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله	16	4/6
9	کسب اطلاعات تخصصی و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی	6	1/7
10	کسب اطلاعات تخصصی و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف	8	2/3
11	کسب اطلاعات تخصصی و برگزاری شرکت در کارگاه‌های آموزشی	2	.6
12	آمادگی برای تدریس و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله	4	1/1
13	آمادگی برای تدریس و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی	1	3
14	آمادگی برای تدریس و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف	1	3
15	تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی	1	3
16	تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف	1	3
17	کسب اطلاعات تخصصی و آمادگی برای تدریس و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله	1	3
18	کسب اطلاعات تخصصی و آمادگی برای تدریس و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی	1	3
19	کسب اطلاعات تخصصی و آمادگی برای تدریس و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف	2	6
20	کسب اطلاعات تخصصی و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی	5	1/4
21	کسب اطلاعات تخصصی و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف	7	2
22	کسب اطلاعات تخصصی و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف	1	3
23	آمادگی برای تدریس و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی	2	6
24	آمادگی برای تدریس و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف	1	3

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی

3	1	تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش های داخلی و خارجی برگزاری و شرکت در کارگاه های آموزشی	25
3	1	کسب اطلاعات تخصصی و آمادگی برای تدریس و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش های داخلی و خارجی	26
6	2	کسب اطلاعات تخصصی و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش های داخلی و خارجی و انجام طرح های پژوهشی ، ثبت اختراع و اکتشاف	27
3	1	کسب اطلاعات تخصصی و آمادگی برای تدریس و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و انجام طرح های پژوهشی ، ثبت اختراع و اکتشاف و برگزاری و شرکت در کارگاه های آموزشی	28
3	1	کسب اطلاعات تخصصی و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش های داخلی و خارجی و انجام طرح های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف و برگزاری و شرکت در کارگاه های آموزشی.	29
1.1	4	بدون پاسخ	30
100.0	350	جمع	31

جدول (4). توزیع فراوانی انگیزه استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی از مجلات چاپی و الکترونیکی

بر اساس جدول 4، تعداد 167 نفر کسب اطلاعات تخصصی، تعداد 13 نفر آمادگی برای تدریس، تعداد 52 نفر تألیف و ترجمه کتاب و مقاله، تعداد 11 نفر شرکت در همایش های داخلی و خارجی، تعداد 27 نفر انجام طرح های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف، تعداد 4 نفر برگزاری و شرکت در کارگاه های آموزشی و تعداد 6 نفر کسب اطلاعات تخصصی و آمادگی برای تدریس، تعداد 16 نفر کسب اطلاعات تخصصی و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله ، تعداد 6 نفر کسب اطلاعات تخصصی و شرکت در همایش های داخلی و خارجی ، تعداد 8 نفر کسب اطلاعات تخصصی و انجام طرح های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف، تعداد 2 نفر کسب اطلاعات تخصصی و برگزاری و شرکت در کارگاه های آموزشی، تعداد 4 نفر آمادگی برای تدریس و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله، تعداد 1 نفر آمادگی برای تدریس و شرکت در همایش های داخلی و خارجی، تعداد 1 نفر تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف، تعداد 1 نفر تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش های داخلی و خارجی، تعداد 1 نفر تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و انجام طرح های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف ، تعداد 1 نفر کسب اطلاعات تخصصی و آمادگی برای تدریس و ترجمه کتاب و مقاله، تعداد 1 نفر کسب اطلاعات تخصصی و آمادگی برای تدریس و شرکت در همایش های داخلی و خارجی ، تعداد 2 نفر کسب اطلاعات تخصصی و آمادگی برای تدریس و انجام طرح های پژوهشی، ثبت اختراع،

تعداد 5 نفر کسب اطلاعات تخصصی و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی، تعداد 7 نفر کسب اطلاعات تخصصی و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف، تعداد 1 نفر کسب اطلاعات تخصصی و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف، تعداد 2 نفر آمادگی برای تدریس و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی، تعداد 1 نفر آمادگی برای تدریس و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف، تعداد 1 نفر تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش‌های داخلی و برگزاری و شرکت در کارگاه‌های آموزشی، تعداد 1 نفر کسب اطلاعات تخصصی و آمادگی برای تدریس و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی، تعداد 2 نفر کسب اطلاعات تخصصی و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف، تعداد 1 نفر کسب اطلاعات تخصصی و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف، برگزاری و شرکت در کارگاه‌های آموزشی، تعداد 1 نفر کسب اطلاعات تخصصی و تألیف و ترجمه کتاب و مقاله و شرکت در همایش‌های داخلی و خارجی و انجام طرح‌های پژوهشی، ثبت اختراع و اکتشاف و برگزاری و شرکت در کارگاه‌های آموزشی، تعداد 4 نفر بدون پاسخ می‌باشند. به ترتیب معادل 47.7%، 3.7%، 14.9%، 3.1%، 7.7%، 1.1%، 1.7%، 4.6%، 1.7%، 4.6%، 2.3%، 1.7%، 6%، 1.1%، 3%، 3%، 3%، 3%، 3%، 3%، 2.0%، 1.4%، 6%، 3%، 3%، 3%، 3%، 3%، 3%، 3% می‌باشند.

سؤال 5- عدم استفاده از پایگاه‌های مجلات الکترونیکی

ردیف	عدم استفاده پایگاه‌ها	فراوانی	درصد
1	نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی	81	23/1
2	نگذراندن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها	38	10/9
3	عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها	143	40/9
4	عدم احساس نیاز	14	4
5	ارجحیت مجلات چاپی بر مجلات الکترونیکی	19	5/4
6	نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و نگذراندن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها	4	1/1
7	نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها	9	2/6

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی

6	2	نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و عدم احساس نیاز	8
9	3	نگذراندن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها و عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها	9
3	1	نگذراندن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها و عدم احساس نیاز	10
9	3	عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها و ارجحیت مجلات چاپی بر مجلات الکترونیکی	11
3	1	عدم احساس نیاز و ارجحیت مجلات چاپی بر مجلات الکترونیکی	12
6	2	نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و نگذراندن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها و عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها	13
6	2	نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها و ارجحیت مجلات چاپی بر مجلات الکترونیکی	14
3	1	نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و نگذراندن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها و عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها و ارجحیت مجلات چاپی بر مجلات الکترونیکی	15
7/7	27	بدون پاسخ	16
100	350	جمع	17

جدول (5). توزیع فراوانی دلایل عدم استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی از پایگاه‌های مجلات الکترونیکی

بر اساس جدول 5، تعداد 81 نفر به دلیل نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی، تعداد 38 نفر نگذراندن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها، تعداد 143 نفر عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها، تعداد 14 نفر عدم احساس نیاز، تعداد 19 نفر ارجحیت مجلات چاپی بر مجلات الکترونیکی، تعداد 4 نفر نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و نگذراندن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها، تعداد 9 نفر نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها، تعداد 2 نفر نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و عدم احساس نیاز، تعداد 3 نفر نگذراندن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها و عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها، تعداد 1 نفر نگذراندن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها و عدم احساس نیاز، تعداد 3 نفر عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها و ارجحیت مجلات چاپی بر مجلات الکترونیکی، تعداد 1 نفر عدم

احساس نیاز و ارجحیت مجلات چاپی بر مجلات الکترونیکی، تعداد 2 نفر نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و نگرانیدن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها و عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها، تعداد 2 نفر نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها و ارجحیت مجلات چاپی بر مجلات الکترونیکی، تعداد 1 نفر دلیل نداشتن اطلاع از وجود پایگاه‌های مجلات الکترونیکی و نگرانیدن دوره آموزشی کافی استفاده از پایگاه‌ها و عدم دسترسی آسان به پایگاه‌ها و عدم احساس نیاز و ارجحیت مجلات چاپی بر مجلات الکترونیکی می‌باشند که به ترتیب معادل 23.1%، 10.9%، 40.9%، 4.0%، 5.4%، 1.1%، 2.6%، 6%، 9%، 3%، 9%، 3%، 6%، 3%، 7.7% می‌باشند.

سؤال 6- رفع نیازهای علمی و دستیابی به مجلات چاپی و الکترونیکی

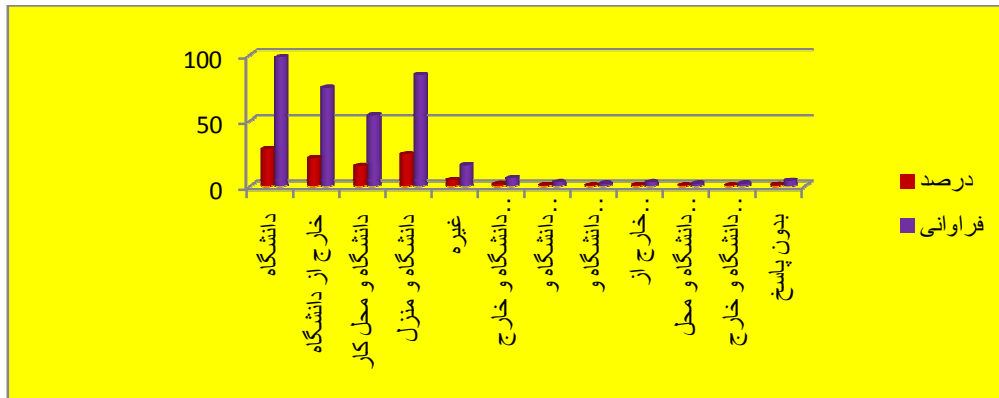
ردیف	کیفیت	فراوانی	درصد
1	خیلی زیاد	97	27/7
2	زیاد	112	32
3	متوسط	61	17/4
4	کم	48	13/7
5	خیلی کم	29	8/3
6	بدون پاسخ	3	9
7	جمع	350	100

جدول (6). توزیع رفع نیازهای علمی و دستیابی دانشجویان تحصیلات تکمیلی به مجلات چاپی و الکترونیکی

بر اساس جدول 6، تعداد 97 نفر خیلی زیاد، تعداد 112 نفر زیاد، تعداد 61 نفر متوسط، تعداد 48 نفر کم، تعداد 29 نفر خیلی کم، تعداد 3 نفر بدون پاسخ می‌باشند که به ترتیب معادل 27.7%، 32.0%، 17.4%، 13.7%، 8.3%، 9% می‌باشند.

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی

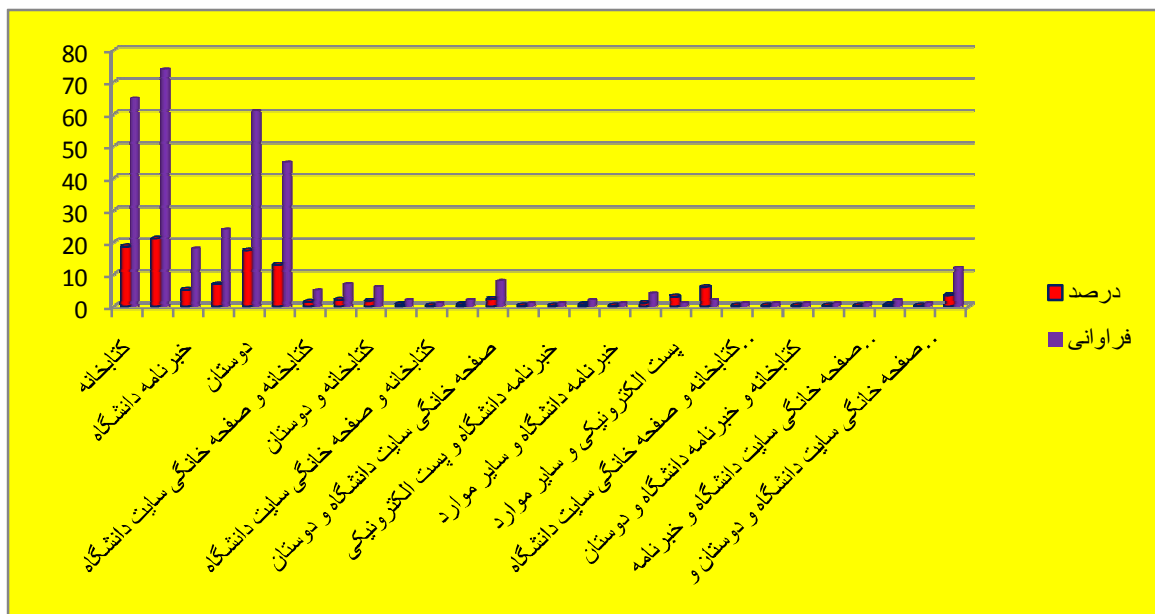
سؤال 7- نحوه دسترسی به مجلات چاپی فارسی و مجلات الکترونیکی

نمودار (7). توزیع فراوانی نحوه دسترسی دانشجویان تحصیلات تکمیلی به مجلات چاپی فارسی و مجلات الکترونیکی

بر اساس نمودار 7، تعداد 98 نفر از دانشگاه، تعداد 75 نفر از خارج از دانشگاه، تعداد 54 نفر از دانشگاه و محل کار، تعداد 85 نفر از دانشگاه و منزل، تعداد 16 نفر از غیره، تعداد 6 نفر از دانشگاه و خارج از دانشگاه، تعداد 3 نفر از دانشگاه و دانشگاه و محل کار، تعداد 2 نفر از دانشگاه و منزل، تعداد 3 نفر از خارج از دانشگاه و دانشگاه و منزل، تعداد 2 نفر از دانشگاه و محل کار و دانشگاه و منزل، تعداد 2 نفر از دانشگاه و خارج از دانشگاه و دانشگاه و منزل، تعداد 4 نفر بدون پاسخ می باشند که به ترتیب معادل 28.0 ، 21.4 ، 15.4 ، 24.3 ، 4.6 ، 1.7 ، 9 ، 6 ، 9 ، 6 ، 6 ، 1.1 % می باشند.

سؤال 8- کسب اطلاع از تغییرات در پایگاه مجلات الکترونیکی

نمودار (8). توزیع فراوانی کسب اطلاع دانشجویان تحصیلات تکمیلی از تغییرات ارائه شده در پایگاه مجلات الکترونیکی

بر اساس نمودار 8، تعداد 65 نفر از کتابخانه، تعداد 74 نفر از صفحه خانگی سایت دانشگاه، تعداد 18 نفر از خبرنامه دانشگاه، تعداد 24 نفر از پست الکترونیکی، تعداد 61 نفر از دوستان، تعداد 45 نفر از سایر موارد، تعداد 5 نفر از کتابخانه و صفحه خانگی سایت دانشگاه، تعداد 7 نفر از کتابخانه و پست الکترونیکی، تعداد 6 نفر از کتابخانه و دوستان، تعداد 2 نفر از کتابخانه و سایر موارد، تعداد 1 نفر از صفحه خانگی سایت دانشگاه و خبرنامه دانشگاه، تعداد 2 نفر از صفحه خانگی سایت دانشگاه و دوستان، تعداد 8 نفر از صفحه خانگی سایت دانشگاه و دوستان، تعداد 1 نفر از خبرنامه دانشگاه و پست الکترونیکی، تعداد 2 نفر از خبرنامه دانشگاه و دوستان، تعداد 1 نفر از خبرنامه دانشگاه و سایر موارد، تعداد 4 نفر از پست الکترونیکی و دوستان، تعداد 1 نفر از پست الکترونیکی و سایر موارد، تعداد 1 نفر از کتابخانه و صفحه خانگی سایت دانشگاه و پست الکترونیکی، تعداد 1 نفر از کتابخانه و صفحه خانگی سایت دانشگاه و دوستان، تعداد 1 نفر از صفحه خانگی سایت دانشگاه و پست الکترونیکی و دوستان، تعداد 1 نفر از صفحه خانگی سایت دانشگاه و خبرنامه دانشگاه و پست الکترونیکی، تعداد 2 نفر از صفحه خانگی سایت دانشگاه و پست الکترونیکی و دوستان و سایر موارد و 12 نفر بدون پاسخ می‌باشند که به ترتیب معادل 18.6%، 21.1%، 5.1%، 6.9%، 17.4%، 12.9%، 1.4%، 2.0%، 1.7%، 6.0%، 3%، 6%، 2.3%، 3%، 3%، 3%، 3%، 3%، 3%، 3%، 3%، 3% می‌باشند.

بحث و نتیجه‌گیری

از زمان تولید وب شاهد پیشرفت تدریجی مجلات الکترونیکی و استفاده روزافزون از این منابع هستیم. این پیشرفت تدریجی که فرایند تکاملی مجلات الکترونیکی نامیده می‌شود شامل 3 مرحله می‌باشد. مرحله مقدماتی که بین سال‌های 93-1990 بوده و برای اولین بار این مجلات معرفی شدند، مرحله تکامل در اواخر دهه 1990 اتفاق افتاد که اکثر مجلات به فرمت الکترونیکی موجود بودند و دوره سوم دوره پیشرفت مجلات الکترونیکی است که در این دوره قابلیت جستجوی مقالات تمام متن افزایش یافت و کاربران با این منابع آشنا شدند و استفاده از منابع چاپی جای خود

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی

را به استفاده از منابع الکترونیکی دادند (tenotir نقل شده در salajegheh, 2009). همان طور که نتایج تحقیقات بیگدلی، عبدالله زاده، معرف زاده در مقاله خود که عنوان تحلیل و مقایسه میزان استفاده اعضاء هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکده علوم پزشکی شیراز از مجلات الکترونیکی و چاپی را بررسی کرده بودند اعضاء هیأت علمی و دانشجویان از مجلات الکترونیکی در حد زیاد و از مجلات چاپی در حد متوسط استفاده می کردند و مجلات الکترونیکی را جایگزین مناسبی برای مجلات چاپی می دانستند. دیلون و هان (Dillon & Hahn, 2004) در مقاله خود که بررسی بر روی تمام اعضاء هیأت علمی و نمونه هایی از دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه مریلند پرداختند نشان دادند که نیمی از اعضاء هیأت علمی حداقل یک بار در ماه از مجلات الکترونیکی استفاده می کنند و 31 درصد از آنها هرگز از مجلات الکترونیکی استفاده نکرده بودند و این به دلیل عدم آشنایی آنها نسبت به مجلات الکترونیکی بود، اما در نتیجه اعضاء هیأت علمی راحتی دسترسی، قابلیت جست و جو و امکانات فرامتن را از مزایای مجلات الکترونیکی دانسته اند. دیلوکو و گوتلیب (Diloko & Gotlib, 2002) در مقاله خود بیان کردند که میزان استفاده دانشجویان از منابع الکترونیکی افزایش یافته است و طبق نظرات کتابداران دانشگاهی مراجعه به کتابخانه ها کاهش یافته است در ضمن آنها به این نتیجه رسیدند که هر چند دانشجویان برای انجام تکالیف پژوهشی خود، بیشتر از منابع الکترونیکی استفاده می کنند، اما کتاب ها و مجلات چاپی به دلیل دسترس پذیری همیشگی و کیفیت بالای متون، نقش مهمی را در تولید اطلاعات علمی بر عهده دارند. کینگ و مونتگومری در مقاله خود که در مقاله ای به بررسی تأثیر مجموعه مجلات الکترونیکی بر اعضاء هیأت علمی و دانشجویان دوره های دکترا پرداختند. این پژوهش نشان می داد که 70/3 درصد از اعضاء هیئت علمی از مجلات الکترونیکی و 13/5 درصد از مجلات چاپی استفاده می کردند. 76/9 درصد از دانشجویان دوه دکترا از مجلات الکترونیکی و 11/5 درصد نیز از مجلات چاپی استفاده می کردند. همان طور که نتایج این تحقیق و تحقیقات سال-های اخیر نشان می دهد استفاده از مجلات الکترونیکی روز به روز در حال افزایش است و کاربران ترجیح می دهند از مجلات الکترونیکی استفاده نمایند. در هم اکنون کتابخانه های دانشگاهی ایران هم زمان با اشتراک مجلات چاپی با ارائه مجلات الکترونیکی و پایگاه های اطلاعاتی تلاش می کنند تا جدیدترین اطلاعات علمی را در اختیار کاربران خود قرار دهند و با گذشت زمان درصدد جایگزینی مجلات الکترونیکی به جای مجلات چاپی هستند، زیرا این مجلات از اطلاعات روزآمدتری برخوردارند و وجود قابلیت های خاص در آنها، بازیابی اطلاعات را تسهیل ساخته است. همچنین نتایج تحقیق حاضر نشان می دهد که میزان آشنایی و استفاده پاسخگویان از مجلات الکترونیکی یکسان است و پاسخگویان از مجلاتی بیشتر استفاده

می‌کنند که با آن‌ها آشنایی دارند، لذا مسئله مهم در استفاده از مجلات الکترونیکی، آموزش استفاده از این مجلات می‌باشد. کتابخانه‌ها در حین خرید مجلات الکترونیکی باید با برگزاری دوره‌های آموزشی با برنامه‌ریزی و کیفیت بالا جهت آشنایی کاربران خصوصاً دانشجویان با این منابع اقدام نمایند تا از این طریق از هدر رفتن بودجه جلوگیری نمایند و سطح استفاده از این مجلات را بالا ببرند.

منابع

- Ahmadzade, Saadat.Miizane(2007). Journal of the Arts Library and the core journals. *Information Science and Technology*, Volume 22, p. No. 4. [In Persian]
- Etemad,Sh. (1994). Iran's image in the world of science. *Information Bulletin*, (4), pp.42 - 53. [In Persian]
- Bigdeli;Z. ;Jamshidipour, E. (2002). Survey of Graduate Students use a martyr Chamran University of Ahvaz University of Medical Sciences International Journal Their specialty and provide documentation of the project and assess the causes and problems of their field journals. Specialized in off-campus. *Journal of Education and Psychology*, III (3 and 4), 127 - 148 pg. [In Persian]
- Jokar, A.; dehgani , L.(2006). Used to assess the student's Graduate School of Education and Psychology Ferdowsi University of Mashhad, martyr Chamran University, Tehran, Isfahan, Shiraz, electronic journals than print journals. *Ferdowsi University of Psychology*, 7 (1), pp. 83 - 10. [In Persian]
- Khaki, G. (1999). Approach to the dissertation research. *Publishing scientific research publications in collaboration with Cultural Center*. [In Persian]
- Rajabi, Abas(2009). The use of electronic databases Web of Imam Sadiq (AS). *Message Libraries*, 15 (2), p. 193-216. [In Persian]
- Ritchi, An ; Pavel, Genoni (2007). Electronic versus print reference sources. References to a study in Australia, translation Fahimifar S. (1387). *Science Communication*, 10 (3), pp. 1 - 9. [In Persian]
- Sotode, H.(1382). How to use the Tehran University of Elsevier journals. *Librarianship*, 37 (40), from 82 - 47 p. [In Persian]
- Abdolazade, A.(1389). *Analysis and comparison of the Graduate School of Medical Sciences, Shiraz, students, faculty use of electronic and print journal subscription*. Master Thesis in Library and Information Science, University of martyr Chamran . [In Persian]

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین از مجلات چاپی فارسی در مقایسه با مجلات الکترونیکی

- Fatahi, R. ; Mansorian, Y.(1381). *Journal management: theoretical and practical aspects of the selection, acquisition, organization and services in print and electronic periodicals*. Tehran: Dbyzsh . [In Persian]
- Farhangi, A.; Safarzade, H. (1387). *Research methods in the social sciences (with the attitude of the dissertation)*. Tehran: spread the message dynamic. [In Persian]
- Le, sol H.(2002). *The library's collection of electronic resources*. Translated by A. Rostami Gvmh (1383). Tehran: mailman. [In Persian]
- Dillon, I. F. ; Hahn, K. L. (2002) . *Are researchers ready for the electronic only journal collection ? – Result of a survey at the University of Maryland*. *ortal:Libraries and the Academy*. 2 : 375-390
- Mgobozi, Margaret N. ;Ocholla, Dennis N.(2002) . The use of electronic journals for the dissemination of scholarly information by the University of Nata and the University of Zululand . *South African Journal of Library & Information Science* . 68(2) : 81-94
- Monopoli, Maria , et al (2002) . A user-oriented evaluation of digital libraries : Case study the electronic journals service of the library and information service of the University of Patras, Greece , *AslibProceedings* , 54(2) : 103-117
- Nagshineh, N. and Fahimnia, F. (2003) . *ACNET : The Genesis of Iranian Information Consortia and its Impact on National Digital Library Development* . Lecture Notes in Computer Science , Springer- Verlag GmbH chapter : p.686
- Rogers, Sally A. (2001) . Electronic journal usage at OhioStateUniversity . *College & Research Libraries* , 62(1) : 25-34
- Tenopir, C.I ; King, Donald W. ; Bush, A. (2004) . Medical faculty's use of print and electronic journals : changes over time and in comparison with scientist . *Journal of the Medical Library Association* . 92 (2) : 233-241
- Tomney, h. ;Burton, P.F. (1998) . Electronic journals a study of usage and attitudes among academics . *Journal of Information Science* ,24 :419-429
- Weingart, S. J. ; Anderson, J. A. (2000) . When questions are answers : Using a survey to achieve faculty awareness of the library's electronic resources . *College & Research Libraries* , 61 : 127-134